

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Proteus ofte Minne-beelden verandert in Sinne-beelden

Cats, Jacob

Rotterdam, 1627

Fortunam citius reperias, quam etineas

urn:nbn:de:bsz:31-101049

FORTVNAM CITIVS REPERIAS,
QVAM RETINEAS.

INgentia & ramosa cornua cervis magis oneri, quam adiumento esse, cum iis nati nesciant, facile perspicimus. Parum est, opibus affluere si desit ars utendi. Francesi, inquit Guicciardin, sono piu prompti a acquistare, che prudenti a conservare. Id omnibus in universum hominibus ferè accidit. Multi sunt quibus aut regna, aut opes, summo labore adquisita, postea defectu providi regiminis è manibus elabuntur. Magnæ opes non tam multa capiendo, quam haud multa perdendo queruntur, ait Dio. Excellentibus ingeniis, inquit Liv. citius defuerit ars quam civem regant, quamquam hostem supererent. Ratione acute tangit Zonaras; tueri quaesita, inquit, difficultius est quam adquirere, quoniam in acquirendo ignavia possidentis sepe plus consert, quam propriâ virtus. Tueri autem, quaesita sine propriâ virtute, nemo potest. Bene igitur ille, qui malle se dixit virum pecuniam, quam pecuniam viro indigentem filie in maritum dare.

DE hoochghetackte hoornen zijn voor de herten veel eer beswaerlijck, als behulpfaem, uyt oorfaecke dat de selve gheen handelinghe en hebben om die wel te kunnen ghebruycken. Ten heeft niet veel om 'tlijs treffelijck gegoet te zijn, indienamen geen bequaemheit en heeft om sijn middelen wel te bestedeo en te bestieren. Den Fransman, seyt Guicciardijn, is veel handigher en gauwer om yet te winnen, als voortsichtich om 'tgewonnen te bewaren. 't Gaet byna so met alle menschen, hooghe en leuge. Men vint die met een sekere behendicheyt den eenen treffelijcke heerlijkheden, den anderen schoone goederen, by den anderen gheraept hebben, aen de welcke nochtans, by ghebreck van goet beleyst, alles nadert handt door de vingheren is ghedropen. Vyt-muytende verstander, seyd Livius, sal veel eer de wetenschap ontbreken om hare burgherije wel te bestieren, als om haer vyanden haestelijck t'overwinnen. De redene hier van werdt aerdelyck verklaert by Zonaras, te beschermien, seyt hy, het gene dat gewonne is, valt beswaerlijcker als het wonne selfs, overmits dickwils, tot het verkrijgen van eenich dingh, meer helpt de lisse onachtfacemheyd vande genen die het sijne slechtelijck hem laet ontfutelen, als u eygen kloeckheyd: maer 'tghene dat eens gewonnen is, en kan sonder eygē goet beleyst niet bewaert, of recht gebuyckt werden. Hy dede dan wijfellyck die sijn dochter liever te besteden hadde aen een man die goet ontbrack, als aen goet dat een man van doen hadde.

OVID.

Non minor est virtus, quamquerere, parta tueri:
Casus inest illis, hic erit artis opus.

SEN. LIB. I. EPIST. 2. | mergunt, quam regunt: cum habeant ir-
Immodice divitiae sunt veluti ingen- | ritam copiam, & noxiā nimietatem,
itia & enormia gubernacula, facilius |

T 3

PSAL.

Sijne vrienden gheeft hy het al slapende.

DE meeū die soect haer aes, en geeft haer op de sanden,
Sy flickert over zee, sy wandelt aende stranden;
De mossel roert haer niet, maer leyt alleen en gaept;
Het schijnt of datse rust, of datse leyt en slaept;
En desen onverlet soo wort de meeū gevangen
Van yet dat niet en doet als aen de klippen hangen.
Ey waerom dus gevvoelt om staten, rijckdom, eer?
Ons doen en gelter niet, 'tis al uvv' segen Heer.

Non labore, sed munificentia Domini.

Saxa solent volucres circumvolitare marine,
Prædaque dum petitur, non datur ulla quies.
Concha loco non mota, sui non anxia victus,
Nunc bibit, æquoreum nunc spuit ore salem:
Hanc, dum testa patet, rigido petit improba rostro,
Dumque petit, rostro capta remansit avis.
Quos manus alma Dei beat, hos beat absque labore,
Sponte replet placidos præda petita sinus.

ECCLESIASTIQ. II. 14.

Les biens & les maux, la vie & la mort, la pauvreté & richesses sont du Seigneur.

L'Huystre est tout en repos, sans oncq changer de place:
L'oiseau de mer par tout, sans s'arrester tracasse,
Qui rien ne faict, il prend: l'oiseau travaille en vain,
Ce qui nous enrichit, est, Dieu, ta riche main.

NON